# پرچم

ناشر اندیشه های دموکراتیک خلق افغانستان

شماره (چهل و هفتم) دوشنبه ۲۱ دلو ۱۳۴۷ هـ ش ۱۰ فبروری ۱۹۶۹ ع


# د پاکستان او پشتونستان

## د خلکو زړوری مبارزی د بری درشل ته نږدی کیږی

د مارشال ایوب خان، داستبدادی رژیم پر ضد، د پښتونستان او پاکستان د خلکو دمظاهرو او اعتصابونو توفانی څپی، ورځ تروڅی پیاوړی کیږی. د خلکو د اعتراضونو او مبارزو خلمی موجپه هغه هیوادو کی د ایوبخان د استبداد زړه ته د خلکو د غوښتونو د عظمت زلزله ننه استی ده. تر اوسه پوری په لس هاوو آزادی غوښتونکی قربان شوی او تپیان شوی او سلګونه زلمیان او سیاسیون بندیان شویدی. د پاکستان پولیس د ورستی وسلی په حیث د مظاهره کونکو د څپو تمبولو لپاره، له وینو بهولو او انسان وژلو څخه کار اخلی. خو د مبارزانو ګډ مقاومت او انقلابی ټینګار له کبله د آزادی لمر راختو ته نیژدی کیږی. مارشال ایوب او د هغه مستبد نظام مجبور شو چه خپل کبرجن موقف پریږدی او د مبارزانو له سیال قدرت سره خبرو ته حاضر شی. خو پرمختلونکو آزادی غوښتونکو او بیا په تیره نشنل عوامی پارتی دخپلو تیرو لس کلنو تجربو پر بنا، له استبدادی نظام سره د مفاهمی او خبرو پیشنهاد رد کړ، مارشال ایوب د استعفاء غوښتنه یی وکړه. په پاکستان کی دا انقلابی څپی ښیی چه د پاکستان په اوسنی تاریخی مرحله کی د قواوو تغیر، د استبداد په ضرر او د دموکراسی او ملی خپلواکی په ګټه ګرځندی توپیر مومی. د افغانستان د خلک دموکراتیک قوت، د خپلو ملی او تاریخی وظائفو د اجراء په لړ کی د پاکستان او پښتونستان د خلکو د انقلابی مبارزو ټینګ ملاتړ کوی. او ایمان لری چه د دوی دا مبارزی به بری ته رسیږی.

مورږ د افغانستان او نړی له ټولو ملی مترقی او سوله غوښتونکو بشر درستو قوتونو څخه کلکه غوښتنه کوو چه په دغه حساسه مرحله کی اجازه ورنکړی چه د پښتونستان او پاکستان د خلکو انسانی ارزښتونه او حقوق، د استبداد او استعمار د جنون تر پښو لاندی شی. باید د نشنل عوامی ګوند مشران ژر تر ژره له بند څخه خلاص شی او د پښتونستان خلکو ته موقع ورکړله شی چه خپل سر نوشت پخپله وتاکی.

ببرک کارمل

# خلک څوک او د خلکو دښمنان څوک دی!

## په هیواد کی د تضادونو د سم حل او زمونږ تر منځ یووالی د تأمین لاره

باید په افسوس وویل شی چه زمونږ هیواد، د فیوډالی مناسباتو د موجودیت او د استعماری نفوذ له کبله، تر اوسه پوری متحد او یو موټی ندی، زمونږ په وطن افغانستان کی، د خلکو د کرکې وړ راز، راز تضادونه په قوت موجود دی، چه که پخپل وخت او منطقی ټوګه حل نشی، زمونږ هیواد همیشه د تجزیی- تفرقی او ګډوډی خطر تهدیدوی. په هیواد کی د تضادونو د حل یوازینی سمه او چټکه لار عبارت ده. د ملی دموکراتیک نهضت کامیابی – د ستراتیژیک هدف د حداقل په حیث او د سوسیالیستی نهضت کامیابی د ستراتیژیک هدف د حداکثر (غایی هدف) په حیث.

د نهضت ددی دوو مرحلو موفقانه سر ته رسول، د هیواد د وحدت د حتمی کامیابی او د یوه نوی، مترقی، واحد، آزاد، او متحد افغانستان په وجود کی، زمونږ د خلکو د پرګنو او ټولو اقوامو د اتحاد ضامن بلل کیږی. نن زمونږ ټولنه د عمده او فرعی، پخلا کیدونکو او نه پخلا کیدونکو تضادونو له وجودنه ډکه ده، مګر خینی کسان د ناپوهی او د ټولنی د علمی درک نه لرلو له کبله او یا د عمد او قصد په وجه، په هیواد کی د تضادونو له وجود نه انکار کوی او خنی نور کسان د ټلنی د علمی تحلیل نه پرته، په ناشیانه ټوګه، په هیواد کی د راز راز تضادونو مسائل ساده کوی او په یوه واحده نسخه کی ئی په مجرد ډول په «پورته طبقه او ښکته طبقه» تصنیفوی، او دا راز راز اجتماعی او ملی تضادونه د مبارزی په لړ کښی له نظره غورځوی. یوه ډله د هیواد د قبایلو او اقوامو تر مینځ تضادونه، چه پخلا کیدونکی او فرعی دی، د خلکو او د هغوی د دښمنانو د اساسی تضادونو پر ځای کینوی، دا راز تصنیفونه له یو خوا، مترقی او پرمختلونکی قوتونه ټوټی ټوټی کوی او له نهضت نه یی رابیلوی او له بلی خوا نهضت له ناکامی سره مخامخ کوی.

### اجتماعی تضادونه:

د افغانستان او سنیو اجتماعی شرائطو سره سم، زمونږ مخی ته دوه رازه اجتماعی تضادونه چه د خپل ماهیت له لحاظ بالکل یو له بل سره متباین دی، قرار لری. یو د خلکو او د خلکو د دښمنانو تر مینځ تضادونه؛ او بل د خلکو تر مینځ راز، راز تضادونه. باید په نظر کی ونیسو چه د «خلک» مفهوم، په هر هیواد کی د مختلفو تاریخی مراحلو په لحاظ مختلف معانی لری. مثلاً زمونږ په هیواد کی د انګلیس پر ضد د عادلانه جګړی په موده کی، «خلک» عبارت و له ټولو هغو اجتماعی طبقو، قشرونو او ډلو اعم د کلیو او ښارونو له زیار ایستونکو او غیر زیارایستونکو – تاجرانو، یو شمیر خوانینو، روحانیونو او نورو – څخه چه د وطن د استقلال په خاطر د انګلیس د استعمار پر ضد را پاڅیدلی وو، پداسی حال کی چه انګلیسی امپریالیستان، د اخلی خانان او د انګلستان طرفدار عناصر د خلکو دښمنان وو. زمونږ د هیواد د اوسنیو شرائطو سره سم چه د ملی دیموکراتیک نهضت په مرحله کی واقع دی،«خلک» د هغو ټولو طبقاتو او قشرونو – کارګرانو، بزګرانو، پیشه ورانو، منورینو، کوچنی او متوسطی بورژوازی«ملی بورژوازی» او هغو سیاسی ارګانونو اوسازمانونو (حزبونو) او اجتماعی ډلو شامل دی چه د افغانستان د خلکو د دښمنانو پر ضد مبارزه کوی. پداسی حال کی چه فیوډال ملاکین، ستر دلال سوداګران (کمپرادور بورژوازی) بورژوا بوروکرات ملاکین او امپریالیزم او هغه اورګانونه «احزاب» عناصر او مرتجیع حاکمه محافل چه ددی طبقاتو او قوتونو نمایندګی کوی، د خلک دښمنان دی.

د «خلک» او د خلک د ښمنانو تر مینځ تضادونه، نه پخلا کیدونکی (انتاګونیستی) تضادونه دی. مګر د «خلک» تر مینځ تضادونه یعنی د زیار ایستونکو ترمینځ تضادونه، پخلا کیدونکی تضادونه دی. د افغانستان په اوسنیو شرایطوکی د خلک ترمینځ تضادونه دادی: دکارګرانو او بزګرانو د مختلفو قشرونو ترمینځ تضادونه، د منورینو تر مینځ تضادونه چه له مختلفو طبقو څخه راوزی، له یوی خوا دکارګر او

(۲ مخ)

سلطان علی کشتمند

# وضع اقتصادی زحمتکشان

## افغانستان

## -۳-

**حد وسطی مصرف فی نفر در روز فقط هشت افغانی است:**

طبق احصائیه‌های رسمی «مصرف متوسط سالانه فی نفر» از سال ۱۳۴۰ تا سال ۱۳۴۵ صرف ۴۲ افغانی یا ۳/۱ فیصد اضافه گردیده یعنی از ۳۱۰۳ –افغانی به ۳۱۴۶- افغانی رسیده است، و این افزایش کوچک هم در شرایطی و طی مدتی صورت گرفته که به‌تناسب اقتصاد کوچک و ناتوان کشور سال‌های «رونق اقتصادی و کار» بوده است. باید در نظر داشت که ازین رقم کوچک (۳۱۴۶-افغانی مصرف متوسط سالانه فی نفر) خانواده‌های ثروتمند و مرفه‌الحال قسمت بیشتر را به مصرف رسانیده‌اند.

**کمترین عاید سرانه:**

طی چندین سال عاید حقیقی زحمتکشان تقلیل اختیار کرده و عاید رسمی آنان بعضاً هیچ افزایش نیافته و یا در بعضی شقوق اندک افزایش یافته است. بر اساس احصائیه‌های تخمینی عاید فی نفر در افغانستان کمتر از ۵۰ دالر در سال است و این، یکی از کمترین عاید سرانه در جهان می‌باشد، و آن‌هم با در نظر گرفتن افزایش نفوس سالانه و رشد فوق‌العاده بطی اقتصادی پایین می‌آید چنانچه بنا بر اعتراف وزیر پلان که می‌گوید «با تقلیل ساختمان، استخدام و سرمایه گزاری از منابع داخلی و خارجی مهیا گردید» و «پیمانه انکشاف در عواید ملی به‌تناسب ازدیاد نفوس حالت قابل اندیشه را دارد» که بر اساس آن ...ارقام سال ۱۳۴۶...(۴/۰) فیصد تنزیل را در عاید فی نفر مملکت نشان می‌دهد *(از بیانیهء رادیوئی بناغلی عبدالصمد حامد وزیر پلان منتشرهء انیس -۲۳ سنبله ۱۳۴۷)

**قدرت خرید تقلیل می‌یابد:**

سطح دستمزد کارگران و سائر زحمتکشان مزدور با مخارج روز افزون زندگی هیچگونه تناسبی ندارد. طی سال‌های ۱۳۴۱ تا ۱۳۴۶ حد وسطی دستمزد سالانه کارگران صنعتی و معدنی از (۹۰۳ –افغانی به ۱۳۲۳۵-افغانی یا ۴۷-فیصد ارتقا حاصل کرده در حالی که طی همین مدت مخارج زندگی به‌تناسب به‌مراتب بیشتری افزایش یافته است. مطابق شاخص مطلق قیمت‌ها (افغانی-کیلوگرام) مواد غذائی مورد احتیاج عمومی مردم از سال ۱۳۴۰ تا ۱۳۴۵ بیش از دو بار افزایش یافته است: آرد گندم دونیم بار، گوشت گاو و گوسفند بیشتر از یکبار، تخم مرغ یکمرتبه، برنج یکبار ... قیمت یک کیلوگرام چای از ۴۵-۴۰-افغانی در سال ۱۳۴۰، به ۱۰۰ تا ۱۲۰- افغانی در سال ۱۳۴۵ رسید و قیمت یک کیلو بوره از ۱۱-به ۱۶-افغانی باملاحظهء ارقام فوق می‌توان گفت که قوهء خرید دستمزد کار گران در سال ۱۳۴۵ پایین‌تر از قوهء خرید دستمزد آنان در سال ۱۳۴۰ بوده است. دستمزد کارگران مؤقت و روز مزد و سایر زحمتکشان خیلی نازل‌تر است که حد اقل احتیاجات روزمرهء آنان و خانواده‌های شان را نمی‌تواند تکافو نماید.

**بهره کشی از کار زنان و کودکان:**

زنان و کودکان که در کار های کوچک و دستی و عمدتاًدر کارگاه های قالین بافی کار می‌نمایند از لحاظ استثمار شدن بدرجه اول قرار

(ص ۲)

سلسله اعترافات صدر اعظم و وزرای افغانستان:

# نظری به ادعای وزیر زراعت

## «از بیانیه شاغلی انجنیر میر محمد اکبر رضاء وزیر زراعت و آبیاری، به‌تقریب پنجاهمین سالگرد استقلال کشور منتشرهٔ شمارهٔ ۱۹-۱۴۸ سنبله ۱۳۴۷ روزنامه انیس»

وزیر زراعت: «به همگان روشن است که از سالیان متمادی به این طرف زراعت و آبیاری از مشغله‌های عمدهٔ مردم افغانستان و برجسته‌ترین راه امرار معیشت باشندگان این سر زمین باستانی محسوب می‌کردد.

...می‌توان اذعان کرد که انکشاف همه جانبه افغانستان عزیز و ازدیاد تولیدات مواد زراعتی آن هم بلند رفتن سویهٔ حیاتی مردم بیش از همه بسته به فراهم ساختن شرایط لازمه و زمینه مساعد و حل معضلاتی است که در ساحهٔ زراعت و آبیاری کشور وجود دارد»

پرچم: صحیح است که از سالیان متمادی اکثریت مطلق نفوس کشور توأم با رنجهای فراوان به امور زراعت اشتغال دارند، زیرا افغانستان کشوریست از لحاظ اقتصادی خیلی عقب مانده و رشد صنعتی شدن آن فوق‌العاده بطی و حتی در حکم هیچ بنا بر آن ازین جهت مردم اجباراً متکی به زراعت کهنه و عقب مانده کشور باقیمانده‌اند. نه از جهت اینکه درین زمینه از نیروی کار ایشان استفاده صحیح به عمل می‌آید یا ازین طریق عایدی می‌توانند به دست آورند که حد اقل حوایج روزمرهء شان تأمین گردد، اینکه ادعا می‌کردد زراعت «برجسته‌ترین راه امرار معیشت» مردم را تشکیل می‌دهد صحیح نیست. حقایق نشان می‌دهد که اصلاً حد اوسط عاید سالانه فی نفر از دهقانان و مزدوران زراعتی تا حدی نازل و ناچیز است که هیچ نوع برجستگی‌ای را نمی‌توان در آن دید.

از آنجایی که مناسبات تولید عقب مانده فئودالی و ماقبل آن و قدرت بلا معارض طبقات حاکمهٔ ارتجاعی، در جامعه ما مسلط و مستقر می‌باشد، بدین لحاظ «سرزمین باستانی ما» همان‌طور دست ناخورده باقی مانده است. اذعان به این امر که اکثریت مطلق مردم به زراعت اشتغال دارند و ازین طریق »امرار معاش « می‌نمایند، افتخاری ندارند، بلکه ما به شرمندگی محافل حاکمه ارتجاعی است که با سیاست نادرست اقتصادی و پیوند منافع خود با طبقات استثمارگر و ثروتمند جامعه و با روحیهٔ سازشکارانه در برابر امپریالیزم، نه تنها راه رشد سریع اقتصادی کشور را سد می‌نمایند بلکه بر طبق ادعاهای مکرر و فراوان خود زراعت را نیز رشد نمی‌دهند.

اینکه اعتراف می‌کردد در ساحهٔ زراعت و آبیاری کشور معضلاتی وجود دارد و »انکشاف همه جانبه افغانستان عزیز و ازدیاد تولیدات مواد زراعتی وهم بلند رفتن سویه حیاتی مردم بیش از همه بسته به «حل این معضلات می‌باشد. کافی نیست. باید کفت که چی وقت و چگونه این معضلات حل می‌گردد؟

آیا شاغلی وزیر زراعت معتقد است که با این وضع و حرکت سنگ پشت مانند و حفظ روابط فعلی در امور زراعتی کشور می‌توان زراعت را رشد داد؟ به جرأت می‌توان زراعت را کفت تا هنگامی که روابط فعلی در دهات کشور بر مبنای منافع دهقانان کشور به‌صورت بنیادی تغیر داده نشود، هرگز به حرف و آرزو نمی‌توان وضع را بهبود بخشید.

وزیر زراعت: »با ایجاد پروژه‌های زیربنا زمینه تشبثات و فعالیت‌های انفرادی در بهبود وضع کشور تا حدی مساعد ساخته شد و با طرح پالیسی‌های دقیق و علمی مساعدت‌ها و سرمایه گذاری‌های خارجی جهت انکشاف اقتصادی کشور جلب گردید.

...کذا نظر به اهمیت موقف و آبیاری و زراعت در بنیاد اقتصادی افغانستان و تأمین فیصدی قابل ملاحظه عاید ملی از منابع آبی و و زراعتی تقویه...«

پرچم: »سوالی بوجود می‌آید که کدام تشبثات و فعالیت‌های انفرادی در بهبود وضع کشور مفید ثابت شده است و کدام است آن بهبود در وضع کشور؟ آیا این ادعا که با طرح پالیسی‌های دقیق و علمی «ازطریق سرمایه گذاریهای دول امپریالیستی انکشاف اقتصادی کشور میسر می‌باشد، اغراق آمیز نیست؟ اکنون بعضی از اعضای کابینه تمایل درونی خود را جهت سرمایه گذاری‌های سرمایه داران غربی و نفوذ استعمار نوین ابراز میدارند، در حالی که چنین سرمایه ها نه تنها در افغانستان زمینه ندارد و برای رشد اقتصادی کشور مفید بوده نمی‌تواند، بلکه مانع تأمین استقلال اقتصادی کشور نیز می‌گردد.

در پراکراف بعدی بیانیه گفتندمیشود که از منابع آبی وزراعتی عاید ملی بطور قابل ملاحظه ئی تقویه گردید. درین مورد کافی خواهد بود که مطابق به اعتراف یک وزیر دیگر

(ص ۴)

م.ا.خیبر

# شکست دکترین هالشتاین

## دو المان و دوسیاست

هرګاه نظری به روش سیاسی دو دولت آلمان (شرقی و غربی) انداخته شود دیده میشود که هردو دولت به تأسی از خصلت سیستم های اجتماعی و سیاسی شان در باره کشور های آسیا، افریقا، و امریکای لاتین و پرابلم های جهانی ازدوسیاست متضاد پیروی می‌نمایند. آلمان غرب بمثابه منادی استعمار نو، پیوسته از سیاست ضدیت با جنبش های آزادیبخش ملی، دیموکراتیک و مترقی «جهان سوم» پیروی کرده، ازجنگ ظالمانه امپریالیستی درویتنام پشتیبانی نموده است. علی الرغم فیصله های اسامبله عمومی ملل متحد با رژیم های نژاد پرست افریقای جنوبی، رودیشیا وپریتوریا روابط اقتصادی و فرهنگی تاسیس و با آنها کمک نظامی میکند. با تجزیه طلبان کانگو نایجیریا و عناصر و نیرو های ارتجاعی ضد دولتهای جوان ملی از بذل هیچگونه کمک و مساعدت دریغ نمی نماید. پشتیبانی همه جانبه نظامی، سیاسی و اقتصادی آلمان غرب از دولت اسرائیل و تجاوز آن بر کشور های عربی حیثیت وپرستیژ آلمان فدرال را در کشور های شرق میانه و نزد کلیه مردمان صلحدوست ومترقی آسیا و افریقا و جهان صدمه زد.

مطبوعات دول عربی درین اواخر مطالب جالبی راجع به معاملات سری و علنی ایکه بین دولت آلمان فدرال و دولت اسرائیل صورت گرفته، انتشار داده اند. بطور نمونه روزنامه مراکشی موسوم به «اوپی نین» در سر مقاله خود به اساس اعتراف س.پیرس مینویسدکه آلمان غرب معادل ۵۰۰ ملیون دالر کمک نظامی رایگان به دولت اسرائیل بخشیده است. دولت اسرائیل اندکی پیش از تعرض سال ۱۹۶۷ بر کشور های عربی مقدار زیاد اسلحه ثقیله از آلمان غرب بدست آورد که در پیروزی جنگ صاعقه آسای اسرائیل سهم زیاد داشت. در سال ۱۹۶۸ قرار دادی بین اسرائیل و آلمان غرب به امضاء رسید که طبق آن اسرائیل معادل ۳۵۰۰ ملیون مارک آلمان غربی تانک و دیگر لوازم و تجهیزات نظامی بدست خواهد آورد.

بیندا وزیر داخله آلمان غرب در دسامبر سال گذشته حتی هم آهنگ ساختن خدمات جاسوسی آلمان غرب و اسرائیل را با حکومت اسرائیل مورد بحث قرار داد.

راپور های مطبوعاتی میرساند که

(ص ۲)

به سلسله لغات و اصطلاحات سیاسی: -۲-

# در باره حزب و مفهوم آن

**اجزا تشکیل کنندهٔ یک حزب:**
حزب پیش‌آهنگ طبقهٔ کارگر از لحاظ ساختمان داخلی خود مرکب از سه قسمت اساسی است:
۱- رهبری.
۲- کادر.
۳- اعضاء عادی یا صفوف حزبی.
دستگاه رهبری مغز سازمان و نیروی هدایت کنندهٔ آن در مبارزه اجتماعی است. کادرها عبارت از آن اعضای حزبی‌اند که در امور مختلف فعالیت سازمانی تخصص پیدا کرده‌اند و ارگان‌های مختلف آن را اداره می‌نمایند. این‌ها دارای مسؤولیت‌های گوناگون بوده و فعالین حزب را تشکیل می‌دهند.
اعضای عادی یا صفوف حزبی، بدنهٔ اساسی حزب را تشکیل می‌دهند. و عناصر آگاه طبقات زحمتکشند؛ که مرامنامه و اساسنامه حزب را قبول و در آن شرکت می‌نمایند تا در مبارزه تئوریک، اقتصادی و سیاسی حزب و در اشکال مختلف مبارزات آن فعالانه سهم گیرند -حاصلدهی کار و ثمر بخشی فعالیت حزب بسته به آن است که دستگاه رهبری به بهترین وجه وظائف را تشخیص و اجرا نماید، مجهز با کادرهای ورزیده و آبدیده باشد و اعضاء آن از طرف رهبری و کادر به‌درستی پرورش یابند و صحیحاً در مبارزه سوق و رهبری گردند.

**مختصات ضروری یک حزب:**
حزب طراز نوین طبقهٔ کارگر باید دارای مختصات زیرین باشد:
۱- داشتن مرامنامه علماً تنظیم شده‌یی در بارهٔ هدف‌های اجتماعی، سیاسی و اقتصادی حزب.
۲- داشتن اساسنامهٔ به‌مثابه مقررات زندگی سازمانی.
۳- داشتن خط مش روشن استراتیژیک و تاکتیکی.
۴- مجهز بودن به شعارهای مصرح و روشن.
۵- داشتن ساختمان سازمانی مشخص و متناسب با شرایط زمان و مکان و مبارزه.
۶- داشتن پیوند وسیع با مردم از طریق سازمان‌های توده‌یی و وسایل ارتباط دیگر.
۷- شرکت مبتکرانه و فعال در مبارزه روز مره و اجرای نقش مؤثر در تکامل جامعه.
هریک ازین حلقات اگر مفقود باشد آن حزب دچار لنگش می‌شود و شخصیت خود را به‌عنوان یک حزب انقلابی از دست می‌دهد.

**سنتریالیزم- دموکراتیک، اصل عمدهٔ سازمانی:**
اصول ساختمان سازمانی یک حزب طراز نوین از نقشی که در جنبش طبقه کارگر ایفاء می‌نماید و از ماهیت اهداف و وظایف آن ناشی می‌شود. منافعی که حزب طبقهٔ کارگر مبین آنست جمع سادهٔ منافع خصوصی کارگران منفرد و یا گروپ‌های کار گران نبوده، بلکه مبین منافع تمام طبقه از طریق ارادهٔ مشترک آن می‌باشد که فعالیت‌های متعدد منفرد را در یک مبارزهٔ مشترک پیوند می‌دهد. تنها یک رهبری متمرکز قادر به متحد ساختن تمام نیروها و رهبری آن به‌سوی هدف واحد و پیوند دادن فعالیت‌های ناهماهنگ کارگران و گروپ‌های کارگران منفرد بوده می‌تواند «مرکزیت مطلق و انضباط محکم زحمتکشان یکی از شرایط اساسی پیروزی علیه بورژوازی است» ولی ارادهٔ مشترک حزب به طریق دیگری غیر از شیوهٔ دموکراتیک ایجاد شده نمی‌تواند، بدین معنی که: به‌وسیله کار مشترک و جمعی، مقایسه نظرات و پیشنهادات مختلف و سپس اتخاذ تصامیم و مصوبات این ارادهٔ مشترک تأمین می‌کردد. ارادهٔ مشترک که بدین ترتیب ایجاد می‌کردد کاملترین و صحیح‌ترین پاسخ به نیازمندی‌های عینی مبارزهٔ طبقاتی زحمتکشان می‌باشد. بنابراین سنتریالیزم حزب طراز نوین طبقه کارگر، سنتریالیزم دموکراتیک است. بدین معنی که: مبنی بر ارادهٔ وسیع‌ترین بخش عضویت حزب می‌باشد. مهمترین جهات سنتریالیزم دموکراتیک در عمل عبارت است از: -
- انتخابی بودن ارگان‌های رهبری کننده.
- گذارشدهی منظم توسط مقامات حزبی به سازمان‌های حزبی و ارگان‌های بالاتر.
- انضباط آهنین حزبی و تابعیت اقلیت از اکثریت. پس اخذ تصمیم دموکراتیک و تبعیت ارگان‌های مادون از فیصله‌های ارگان‌های مافوق و عضو سازمان از تصمیمات سازمانی.
- یکسانی انضباط برای تمام اعضاء در هر مقامی که باشند.
- اجرا اصل رهبری جمعی و مسؤولیت فردی.
موازین سازمانی زندگی حزبی بر اساس سنتریالیزم -دموکراتیک قرار دارد. مراعات اکید این اصل زرین، قانون انکار ناپذیر فعالیت احزاب طراز نوین است. این موازین طبق وحدت حزب موجب تعمیم و استحکام ایدئولوژی پرولتاریایی می‌گردد. بدین

(ص ۴)

(از ص اول)

# وضع اقتصادی زحمتکشان ...

میگیرند. صحت، طراوت و زیبائی زنان قالین باف دراثر کار توان فرسا قربان چند لقمهٔ نان می‌کردد، بسیاری از کودکان در نتیجهٔ کار تحمل شکن ۱۰—۱۲ ساعت و فقدان غذائی کافی دورهٔ طلائی طفولیت را نا دیده، قبل از اینکه جوان شوند به پیری میرسند و قبل از آنکه پیر کردند، میمیرند. همچنان کار کودکان علی الرغم آنکه «قانون کار» آن را منع کرده است، بطور وسیعی در کارخانه های نساجی و غیره در برابر مزد نا چیزی مورد استفاده قرار میگیرد. از آنجائیکه مفادمحرک یکه تا سرمایداران است. بنابران آنان از لشکر عظیم بیکاران برای بدون تغیر نگهداشتن مزد کارگران استفاده کرده و کارگران جوان را بجای کارگران مسن و کار ارزان کودکان و تا حدودی زنان را بجای کار مردان می نشانند و بدین ترتیب آن کار گرانی که نیرو و جوانی خود را به هدر داده و عمری کار کرده اند بکلی از هستی و زندگی ساقط میگردند، در حالی که نه تضمینی، نه حقوق تقاعدی، نه بیمه ئی برای فردای آنان و خانوادی های شان وجود دارد. اکنون میزان اخراج فردی و دسته جمعی کار گران به بهانه های گوناگون خیلی بالا گرفته است.

**در برابر یک جوره بوت ۱۰۰ ساعت کار:**
پاهین بودن سطح دستمزد و عاید زحمتکشان نشاندهندهٔ آنست که اکثریت ساکنین کشور در چه شرایط سخت اقتصادی بسر میبرند. عاید دهقانان بی زمین و مزدوران زراعتی ماهانه کمتر از پنجصد افغانی و مزد کار گران روز مزد ماهوار کمتر از ۱۰۰۰ – افغانی است. عاید روزانه حمال ها (جوالی ها)، طوافها، دوره گرد ها، شاگردان حمامی، شاگردان رستورانت ها و سماوارچی ها، پیشه وران روزمزد، دکانداران، کم بضاعت مانند بقالان سرکوچه ... وغیره خیلی نا چیز است که برای گذران شباروزی آنها به هیچوجه کافی نمی‌باشد. ارقام متوسط مصرف کار برای بدست آوردن اجناس ضروری نشان می‌دهد که کارگر کشور ما اقلاً ۱۵ تا ۲۰ مرتبه بد تر از کاگران کشور های از لحاظ اقتصادی پیشرفته زندگی مینماید. مثلاً: برای بدست آوردن یک کیلو گوشت کارگر افغانیباید ۸—۹ ساعت کارنماید، در حالی که این مقدار برای یک کارگر کشوری پیشرفته در برابر کمتر ازیک ساعت کار میسر می‌باشد و به همین ترتیب برای خریداری یک جوره بوت جدید به قیمت متوسط کارگر افغانی لازم دارد که ۸۰ تا ۱۰۰ ساعت کارنماید، در حالی که در معیار کشور های پیشرفته کمتر از یک روزکار هشت ساعته برای اتباع آن کافی می‌باشد. مثالهای متعدد دیگری درین مورد می‌توان آورده. معاشی را که اکثریت روشنفکران کشور دریافت میدارند نیز با مخارج روز افزون زندگی هم آهنگی به هم نمیرساند، صفوف آنها از لحاظ کمی از یکسال تا سال دیگر بیشتر می‌کردد و اکثریت مطلق شان در ادارات دولتی کار می‌نمایند، به استثنای قشر فوقانی آنها که دارای وضع ممتازی هستند، قسمت اعظم از ۷۰۰—۲۰۰۰ – افغانی در ماه معاش میگیرند که نیازمندی های ضروری ایشان نیز با آن بر آورده شده نمی‌تواند.

**تقلب در مواد غذائی و ادویه:**
با استفاده از مشکل اقتصادی کارگران، معلمان، ماموران و زحمتکشان کشور تجار دلال داخلی و خارجی و نمایندگیهای انحصارات خارجی، محتکرین، سود خوران شهر و ده و جلابان دست بکار غارتگری اند. تا سود هرچه بیشتری به چنگ آورند اکنون سالهاست مواد غذایی تقلبی و ادویه تقلبی توسط ایشان بقیمت‌های با لنسبه نازلتری بخورد مردم داده میشود.

**رفاهیتی برای زحمتکشان وجود ندارد:**
ومسائل زندگی و رفاهیت از قبیل غذای کافی و با کیفیت، لباس خوب، مسکن صحی و انسانی، فرش و ظرف درست و کافی جزءرویا های زحمتکشان افغانستان است تا چه رسد به داشتن کلپ ها، کتابخانه ها و دیگر امکانات فرهنگی. صرف غذا در رستوران و رفیتن به سینما هنوز برای زحمتکشان کشور امری تجملی شمرده میشود. مصارفی را که دولت برای رفاه مردم باید انجام دهد در افغانستان خیلی ناچیز و نا کافی می‌باشد، در حالی که قسمت بیشتر عواید جاری دولت از طریق مالیات غیرمستقیم حصول میگرددکه قسمت اساسی آنرا زحمتکشان می پردازند. (۲، ۵۱۳،

(ص ۳)

(بقیه ص اول)

# شکست دکترین...

امریکای لاتین و پیروی ازسیاست همزیستی مسالمت آمیز و تاسیس مناسبات مفید متقابل همکاری سیاسی، اقتصادی و فرهنگی، کشور های واقعاً آزاد و دموکراتیک درین قاره ها، پرورش و بروز به پرستیژو حیثیت بین المللی خود می افزاید. مسافرتهای دوستانه زمامداران آلمان شرقی به کشور های آسیا و افریقا و استقبال گرم و صمیمانه ئی که از آنها به عمل آمد نشان دهنده آنست که آلمان غرب دیگر یگانه نماینده و نطاق منافع مردم آلمان نیست.
مسافرت اخیر اتو وینزر وزیر خارجه آلمان شرق به جمهوریت متحد عرب، سوریه، سودان و مسافرتهای قبلی سیاست مداران و شخصیت های اجتماعی آن کشور به هندوستان، نایجیریا و تانزانیا و کشور های شرق میانه نتایج مثبتی بار آورد و زمینه تاسیس مناسبات قنسولی بین آلمان شرق و این کشور ها را مساعدت ساخت. چنانچه در نتیجه مذاکرات اخیر وزیر خارجه آلمان شرق با مقامات جمهوریت متحد عربی فیصله گردید که آلمان شرق قنسولگری خود را اسکندریه تاسیس کند و همچنان یک کمیته مشترک اقتصادی هردو کشور برلین تاسیس شود. روزنامه تایمز اف اندیا مینویسد که: »هندوستان میخواهد امکانات تاسیس روابط قنسولی با آلمان شرق را تحت مطالعه قرار داده و بدین طریق روابط سیاسی خود را با هردو آلمان تنظیم نماید.«
دولت آلمان شرق در کار صنعتی ساختن کشور های جوان آسیا و افریقا، در امر ساختن حیات نوین، در راه انکشاف مستقل آنها، در مبارزه آنها علیه امپریالیزم و سیاست استعماری آن کمک های بیغرضانه می نماید و از همین جهت است که کشور های مذکورجمهوری دموکراتیک آلمان را دوست واقعی و مورد اعتماد خود میدانند.
با پیروی از این سیاست است که پرستیژآلمان شرق در ساحه بین المللی زیاد شده میرود و علی الرغم شانتاژ آلمان غرب، تمایل بیشتر به شناسائی آلمان شرق در کشور های آسیا و افریقا بوجود می‌آید و دوکترین هالشتاین که می‌گوید: «تنها جمهوریت آلمان فدرال حق دارد در امور بین المللی به نمایندگی از تمام ملت آلمان عمل کند» در عمل رد می‌کردد.

(د لمړی مخ پاتې)

# خلک څوک او د خلکو دښمنان...

بزګر او له بلی خوا د منورینو تر مینځ تضادونه، د کارګرو او نورو زیار ایستونکو او کوچنی او متوسطی بورژوازی تر مینځ تضادونه او قومونو او قبائیلو تر مینځ تضادونه او نور، ګرد سره پخلا کیدونکی (غیر انتا ګونیستی) تضادونه دی. زمږ د هیواد په اوسنیو شرایطو کی، عمده تضاد د بزرګرانو او فیوډالو ملا ګینو تر مینځ او د «خلک» او اوتوکراسی (مطلقه حکومت) او امپریالیزم تر مینځ موجود دی. په اوسنی وضعه کی، په کلی توګه طبقاتی مبارزه، د کارګر د طبقی او «ملی بورژوازی» ترمینځ، د خلکو تر مینځ مبارزی یوه برخه ده؛ دا ځکه چی «ملی بورژوازی» زمږ په هیواد کی چه لا تر اوسه د رشد په ابتدائی مرحله او په متوسطه طبقه کی داخله ده، غبرګلونی (دوګانه) خصلت لری. په اوسنو شرایطو کی د «ملی بورژوازی» هغه برخه چه له امپریالیستی محافلو سره ارتباط نلری، د ضد امپریالیستی او ضد فیوډالی انقلاب د وظائفو په سر ته رسولو کی په عینی توګه ذینفع ده. بنا پردی دهغی د نسبی مترقی برخی اخیستلو امکان موجود دی. مګر باید په کلکه په نظر کی ونیول شی چه که د دولتی اقتصاد سکتور (برخه) پیاوړی نشی او د غیر سرمایه داری تکامل لاره ونه نیول شی، او د خصوصی تشبثاتو وده تر ملی نظارت لاندی رانشی، د زیار ایستونکو او بډایو طبقاتو د تضادونو د رشد او په هیواد کی د ننه د طبقاتی مبارزی د تشدید په موازاتو، «ملی بورژوازی» تر پخوا لا زیاته له امپریالیزم او داخلی ارتجاع سره، د سازش کاری خواته درومی او د کارګر د طبقی او د ملی بورژوازی تر مینځ نه پخلا کیدونکی تضاد، د ملی دموکراتیک نهضت او سوسیالیستی نهضت په مرحله کی تشدید وی. په دی ترتیب د کارګر د طبقی او ملی بورژوازی تر مینځ تضاد ماهیتاً نه پخلا کیدونکی تضاد دی. خو سره نه دی، د تاریخ په اوسنی مرحله کی په اصلاح «ملی بورژوازی» له فئوډال ملاکینو او ستری تجاری دلال (کمپرادور) بورژوازی او بروکرات بورژوازی سره توپیر لری. او د ملی بورژوازی منځنی طبقه کولای شی، د ملی دموکراتیک نهضت په مرحله کی د «خلک» په جبهه کی و دریژی. همدا راز نور تضادونه زمږ په هیواد کی شته دی چه له بده مرغه د خینو مترقی عناصرو له خوا له هغوی سره غلط برخورد کیږی. هغوی غواړی په میکانیکی او مصنوعی توګه دغه تضادونه، د اساسی او نه پخلا کیدونکو تضادونو پر خای ودروی؛ مثلا د مختلفو ملیتونو او قومونو ترمینځ تضاد (چه په شئوونیستی او محلی پرستی شکل انعکاس کوی او حتی دا مسأله، د هژمونی (سر کردګی) په لحاظ، د کارګر د طبقی د سیاسی سازمان او د ملی دموکراتیکی جبهی دننه تر بحث لاندی نیسی) د بنارپانو او کلیوالو ترمینځ تضاد، د مرکز (کابل) او ولایاتو او اطرافو تر مینځ تضاد چه د پورتنی تضاد په توګه انعکاس کوی. البته زمږ په هیواد کی د پورتنیو تضادونو وجود یو واقعیت دی، مګر دا تضادونو، نه پخلا کیدونکی ندی او د ملی دموکراتیک او سوسیالیستی نهضت په اوږده جریان کی، په مسالمت آمیزه توګه حل کیدای شی. نو له دی تضادونو سره میکانیکی او مصنوعی برخورد او هغوی عمده او نه پخلا کیدونکی بلل، او د هغه پر اساس د دموکراتیکو او مترقی سازمانونو تشکیلول، داسی جبران نا پذیره اشتباه ده چه نهضت له ماتی سره مخامخ کوی. په طبقاتی مبارزه کی، د خلکو او د هغوی د دښمنانو تر مینځ د تضادونو پیژندل اوله هغوی نه د خلکو د اندرونی تضادونو تفکیک او په تاریخی مرحله کی د هغوی د حل د طریقو تشخیص، د ملی اجتماعی آزادی بخشونکی نهضت د سرته رسیدلو په لاره کی یوه حیاتی مسأله ده.

د تضادونو د حل لاری:
ددی لپاره چه زمږ د ټولنی د تاریخ په اوسنی مرحله کی، د «خلک» او د خلکو د دښمنانو تر مینځ تضادونه او د خلکو اندرونی تضادونه، د خپل ماهیت په لحاظ توپیر سره لری، نو د هغوی د حل لاری هم باید توپیر سره ولری. د یو شمیر «چپو» عناصرو او محافلو اشتباه هم په همدی کی ده چه حتی د خلکو اندرونی تضادونه (پخلاکیدونکی تضادونه) د هغو (نه پخلا کیدونکو تضادونو) پر خای دروی چه د خلکو او دهغوی د دښمنانو تر مینځ موجود دی – او په نتیجه کی، په ملی او جهانی سویه، د خلکو د دښمنانو د پیاوړی کیدو باعث ګرزی. د هغو چپروو عناصرو شیوه لازیاته د تأسف وړه چه د خپلی «اختصاصی» مربوطی مسألی اقل حد هم مطالعه کوی او «د خلکو د اندرونی تضادونو سم حل» په زمینه کی، له خپلو کتابی زده کړو. او لارښونو څخه د تطبیق په ډګر کښی تر پښو لاندی کوی. تر مختګوکونکی ترقیخواه قوتونه تر ټولو نورو قوتونو زیات، څه د ملی دموکراتیک انقلابی نهضت په جریان کی او څه د سوسیالیستی انقلابی نهضت په بهیر کی او څه د قدرت د اخیستلو په وخت کی – چه باید د کارګر د طبقی له خوایی لارښوونه وشی اوکیژی هم او باید د کارګرانو او بزګرانو د اتحاد پر بست مبتنی وی او مبتنی هم ده—وظیفه لری چه: اول «عمده هدف» اودمبارزی تیره څنډه او «عمده ضربه» د مبارزی په هره مرحله کی، د خلکو د عمده دښمنانو پر ضد چه د نهضت په مقابل کی ټینګار کوی، د نظر او عمل مورد وګرزوی.

دوهم: ضرورت حکم کوی چه پدی مرحله کی د نفوسو د تر ټولو پراخی منځنی برخی په مقابل کی چه د خلکو له عمده دښمنانو سره مخالفه ده (د هغوی د نااستوار او غبرګلونی خصلت له څارنی سره) سم او وښیار برخوردوشی.
لنډه دا چه: د خلکو ترمینځ د ایدیالوژیکو مسألو او د اصولیت او غیر اصولیت «د حق او باطل د تشخیص» د مربوطو مسائلو د حل لپاره نه ښایی نه پخلا کیدونکی مبارزی، زور او فشار ته لاس واچول شی، ددی خبری معنی داده چه د خلکو اندرونی ایدیالوژیک او مورد اختلاف مسائل باید له دموکراتیکی لاری یعنی د آزاد بحث، انتقاد، منطقی اقناع، ورزده کولو او روزلو او زغم له لاری حل شی. نه د افتراء، تهمت، درواغو، جبر، او تشدد تهدید او ناروا تبلیغاتو له لاری او یا خلکو او د هغوی د دوستانو لپاره د غیر اصولی شرطونو د وړاندی کولو او یا د «بی رحمه مبارزی او بی امانه خپلو» د شعار ورکولو او یا د خلکو د پخلا کیدونکو تضادو د لمسولو له لاری، افسوس چه ددی مسالی طراح او او پیروانو، نور نو خپل سم تحلیل له نظره غور خولی دی!
په اوسنی مرحله کی د افغانستان دخلکو د وحدت په خاطر، د هیواد د

(۳ مخ)

**تولو قومونو د یووالی په خاطر، د افغانستان دخلک دموکراتیک سازمان د مجدد وحدت په منظور او د ملی دموکراتیک نهضت دودی او تکامل په خاطر – دخلکو د اندرونی تضادونو او زمو. د (خلک) او د خلکو د دښمنانو تر مینځ د تضادونو تشخیص او همدا راز د خلکو د اندرونی تضادونو سم حل، یو فوق‌العاده مهم او حیاتی ضرورت دی. باید وویل شی که چیری شخصی خود خواهی او سازمانی بلند پروازی یوی خواته وغورځوو، هغه کسان چه له موږ سره شخړه کوی او اختلاف نظر لری په دوو ډلو ویشل کیژی: لومړی ښی لاس ته متمایله ډله چه د خلکو دښمنان خپل دوستان بولی. دوهم: «کین» ته متمایله ډله او چپروان چه د خلکو اندرونی تضادونه، د خلکو او د هغوی د دښمنانو تر مینځ تضادونه بولی او خپل عمده ګذار د خلک په دیموکراتیک قوت باندی حواله کوی. دا دواړه نظرونه نه یوازی سم ندی بلکه د افغانستان په شرایطو کی دعلمی جهانبینی د اصولو له لارښوونی نه صریح انحراف دی.**

«وحدت—انتقاد—وحدت:»

**دا فورمول پدی معنی دی چه دوحدت د صادقانه آرزو له لرلوسره، د انتقاد او مبارزی نه لاری، د مترقی اخلاقو او علمی جهانبینی په چوکاټ کی او دهیواد په شرایطو کی دهغی د انطباق د مراعات سره سم باید د خپل خلک د دموکراتیک سازمانونو داخلی اختلاف حل کړو، څووکولای شو پرلا مترقی اولاً اصولی پایو باندی، نوی خلاق او پیاوړی وحدت ته ورسیژو. تجربه**

(۳ مخ)

# ادارات حکومتی در شمال کشور قانون اساسی را زیر پا می‌گذارند

## کار اجباری (بیکاری) مردم ولایت جوزجان را به ستوه آورده است

گروهی از خلق زحمتکش و نجیب ولایت جوزجان نامهٔ درد انگیزی به پرچم نوشته و در آن به روحیهٔ ستم گرانه بروکراتان اعتراض نموده و شکایت کرده که مأمورین دولت احکام صریح قانون اساسی را زیر پا می‌گذارند ما نامهٔ این زحمت کشان را با احترام از خواست دسته‌جمعی ایشان، بدون هرگونه تصرف درین جا نشر می‌کنیم، آنان نوشته‌اند:

«از گردانندگان جریدهٔ پرچم، پیشآهنگ دموکراتیک خلق افغانستان جداً آرزومندیم تا جریدهٔ پرچم خلق به این نامه که انعکاسی از رنج‌های بیکران و جانکاه مردم ستمکش دیار ماست اجازه نشر دهند.

خلق رنجبر شبرغان همانند سمتکشان سایر دیارهای کشور در تحت فشار رنج و فقر و استبداد، دست و پا می‌زنند.

گرسنگی و بیکاری با توده‌های زحمتکش ما بیداد می‌کند. استبداد فجیع و غیرانسانی به شیوهٔ قرون وسطایی، به‌قدری عذاب دهنده و طاقت فرساست که توده‌های عظیم رنجبر را به فریاد آورده است.

سردمداران ارتجاع از تطبیق بخش‌های دموکراتیک قانون اساسی گویا وحشت می‌نمایند و آن را به بی‌رحمانه‌ترین وجهی پامال می‌کنند بدین وسیله با زندگی زحمتکشان بازی می‌نمایند، خلاصه مردم تحت ستم را حتی نمی‌گزارند تا این زندگی مرگبار توأم با فقر و بدبختی را یکنواخت ادامه دهند بلکه پاشنهٔ آهنین استبداد هر روز بر فشار خود می‌افزاید و نعره‌های جان‌سوز خلق‌های ستمزده را بلند می‌سازد. قانون شکنی و بی‌حرمتی به حقوق و آزادی‌های مردم امروز کار رایج و همیشگی مرتجعین دولت می‌باشد. هموطنان شریف و رنجبر را با بی‌رحمی شکنجه و عذاب می‌دهد. بدون ارتکاب جرم صریح مخالف عدالت اجتماعی و احکام قانون مردم را به زندان‌های نمناک فروریخته و تاریک محبوس می‌سازند.

درین روزها امر بیکار (به موافقت عدهٔ از کله خواران مغرض و منفعت جو) از طرف ولایت جوزجان صادر شده، یعنی بیکار ترمیم سرک، و این امر به‌صورت صریح حکم مادهٔ (۳۷) قانون اساسی (فصل سوم حقوق و وظائف مردم) را نقض می‌کند.

با وصف اینکه برودت هوا موجد صدها درد و رنج و بیماری مردم بی‌پناه این دیار گردیده است، آنان (با خون دل) از فاصله‌های بیست کیلومتری و دورتر از آن، توسط شتر و مرکب کرایی و غیره جغله و ریگ را به سرک نقل می‌دهد.

ما نمی‌دانیم که این اعمال ارتجاع از جان نیمه جان ما ستمزدگان چه می‌خواهند؟ کار و بیکار طوری پیش می‌رود که سهم تهی دست‌ترین دهقان گرسنه با بزرگ‌ترین ملاک پولدار و منفعت خوار در جغله اندازی روی سرک‌ها یکسان می‌باشد. اینست ماهیت دموکراسی و تطبیق قانون اساسی که بلند گویان دولتی مدعی آنند و این است شمهٔ از رنج‌هایی که ما می‌کشیم.

**(محل ۱۹۰ شصت –۴۵ امضاء و ۱۰ مهر) »**

# دردهای دل مردم

## پول میدان هوایی بهسود را

### اربابان محلی و بیروکراتان بین خود تقسیم کردند

شاغلی محمد عیسی (بهسودی) نوشته‌اند: «بهسود سر زمین برف‌گیر است. در زمستان‌ها نسبت کوهستانی بودن منطقه، سرازیر شدن برف کوچ‌ها، وجود باد کویه‌ها و توفان‌ها، عدم وجود خطوط مواصلاتی درست، تقریباً روابط مردم این منطقه با مرکز و سایر نواحی کشور، قطع می‌شود. مردم زحمتکش و رنجدیدهٔ این منطقه بارها از دولت تقاضا کردند تا به‌منظور حفظ ارتباط مردم بهسود، در ایام دشوار زمستان، تدابیری اتخاذ کند همان بود که بعد از گذشت روزگاری، با ایجاد موسسهٔ «د باختر الوتنه» یک مبلغ پول را، به‌منظور اعمار میدان هوایی بهسود منظور گردید.

القصه: پول را اربابان و متنفذین محلی و مأمورین دولت بین خود، به‌صورت برادرانه (!) تقسیم کردند و کار میدان هوایی را به‌حساب فی جریب زمین زراعتی بر دهاقین رنجدیدهٔ بهسود، به‌طور کار اجباری (بیکار) انجام دادند.»

# د میدان خلک د ملاکونو او محلی متنفذینو د ظلم

## او ستبداد دردونه ګالی

په افغانستان کی چه زور اووروست فیوډالینظام په خلکو مسلط دی. دښار اوکلی ربړګالونکی نه یوازی دفقر مرض او بیسوادی په اور کی لاس اوپښی وهی –بلکه خامخا په یوډول دمحلی متنفذینو او استثمار چیانو دډیر بیرحمه ظلم، استثمار اولوټ ماری تر فشار لاندی هم واقع دی.

هره ورځ دهیواد په دغه او هغه ګوټ کی، غمجن او ضد انسانی حوادث او فجایع لکه قتل، غلا، داړه ماری، دخلکو دمادی، معنوی اوثقافتی حقوقو ضائیع کول، دهغوی په مال، ناموس او شرف باندی تجاوز کول اوپه زرګونو نور جنایتونه مینځ ته راځی.

ددی ټولو بد مرغیو علت دزاړه اجتماعی – اقتصادی نظام وجود او دبیروکراسی او استبداد تسلط دی.

حکونت چه په حقیقت کی دحاکمه طبقی دارادی مظهر او داستثمار چیانو د ګټوساتندوی دی، نه یوازی د منځنیو پیړیو د استبداد په حل اوشړلو قادر ندی، بلکه دخپل طبقاتی ماهیت پربنا، دهغه لارښود دی او دټولو ارتجاعی اوضد دمکراتیکوسیاسی محافلو خدمت کوی.

دا کافی دی چه دګران هیواد یوی سیمی مثلا میدان ته نظر واچوواوهلته دخپلی ټولنی داوسنی‌نظام تیری کونکی ځیره له ورایه ووینو. دوه کاله دمخه دمیدان خلکو دمنځنی ښوونځی دودانی لپاره یوه اندازه پیسی راټولی کړی، اتوکلیو سړی سر (۴۰) افغانی پریکړی. دا پیسی یوه اوژده موده دملکانو او (روی شناسانو) په جیب کی پاتی شوی؛ که څه هم حکومت دعامه افکارو تر فشار لاندی مجبور شو چه دپولیسو په ذریعه یو څه پیسی تحصیل کاندی، پداسی حال کی چه ددی پیسو نوره برخه لا تر اوسه پوری هم، ددی ملکانو سره ده. راټولی شوی پیسی دوباره هماغو خانانو او ملکانو ته وسپارل شوی، چی ګواکی ددی پیسو په مصرف کی د حکومت هیأت ته مشوره (!) ورکړی. ددی مشوره باز یو نتیجه داشوه چه یو خوپه خلکو باندی (۶۰۰) دچنار لرګی حواله شی اوله بلی خوا په زیار ایستونکو خلکو مخصوصاً په بی ځمکو او کم ځمکو بزګرانو باندی دمرستی (!) په نامه دښونځی دردانولو کار، دبیکار له لاری تحمیل شی.

لیږ وروسته دهمدی محلی متنفذینوپه مشوره، حکومتی مقاماتولمروکړچه له لوی سړک نه دی دمکتب تر ځایه پوری یو نوی سړک وایستل شی. داسړکهم دخلکو دزحمت په بیه جوړ شو، مګرښونځی لاندی جوړ اودځلګونه راټولی شوی پیسی لاهم دهلکانو په جیبونوکی پرتی دی. تر ټوله ترخه لا دادهاوس دمکتب د سړکدتکمیل لپاره دیوه کم ځمکی مګرپروړی بزګر دکان ورانوی. اولیږ هغی ځواته چه دیوخان اوشتمن سړی ځمکه ده اوهمدی سړکلپاره استفاده تری کیدی شی –حکومت یې دتصرف او اخیستلوجرأت نلری اوهیچ څوک نشته چه دهغه غریب بزګر حمایه وکړی.

دهمدی سیمی په یوبل ځای کی محلی مستبدانو دسیند تر اوبو لاندی راوستوی ده. اوکومه ځمکه چه دسیند له بستر ته جلا کړی شویده اوس دهمدی مستبدانو دچنار ځنګلی پکی ولاړی دی.

دادی دمستبد فیوډالی‌نظام دځرنګوالی یوه بشپړه ځیره اودحکومت دغیر عادلانه اجرا آتو واقعیت. **(س)**

**د (دوهم مخ پاتی)**

# خلک څوک او د خلکو...

**بښی چه دا دموکراتیکه شیوه د خلک د دموکراتیک سازمانونو د تضادونو او اختلافونو د حل د پاره، سمه او ثمربخشونکی شیوه ده او خاصتآ کیدای شی دهغی په وسیله د ټول خلک د دموکراتیک قوت وحدت تأمین شی او په نتیجه کی اوسنی نهضت بریالیتوب ته رسول شی. د «وحدت انتقاد – وحدت» دا دموکراتیکه شیوه، پداسی حال کی کامیابه ده چه په صادقانه ټوکه، د وحدت آرزو دعلمی جهانبینی (نړی لید) د خلافو اصولو په چوکاټ کی تر مینځ وی. ځکه که د خلک د موکراتیک د وحدت لپاره ذهنی تمایل موجود نه وی او له اختلافاتو سرسم برخورد ونشی او یا لاقیدی او سهل انګاری وکړو او پریږدو چه زمان تیر شی او وخت بایلو، په هغه صورت کی به دوه ناوړه نتیجی مینځ ته راشی: -**

**-دافغانستان د خلک دموکراتیک د سازمانی او تشکیلاتی قوت متلاشی کیدل.**

**- د خلک د دښمنانو کامیابی.**

**د خلک د دموکراتیک قوت اساسی اصول حکم کوی چه باید د اقناع، تربیت، رفیقانه انتقاد، پر ځان انتقاد، پر اشتباه اعتراف او له تیرو اشتباهاتو نه د پند اخیستلو میتود، د افغانستان د خلک دموکراتیکو قوتونو د بیا یووالی د تأمین په خاطر، او آزادی او دموکراسی د خلکو لپاره او بی امانه او مصرانه مبارزه د داخلی مرتجعینو او بین المللی امپریالیزم پر ضد د خپل نظر او مشترک عمل مبنا وګرزوو او خپل عمده دښمن (فیوډالیزم او توکراسی) مقاومت د تاریخ پدی مرحله کی مات کړو او د بورژوازی بی ثباتی او نا استواری (بیا په تیره زمور په هیواد کی چه بورژوازی به عمومی ټوکه اصلاً ضعیفه او کمزوری ده) شنده کړو. هغه کسان چه دی روښانه علمی حقایقوته تن نه ږدی، د افغانستان په مقابل کی به ستر او درونده مسؤولیت په غاړه ولری.**

**داستان**

# د جومات مړی

**-۲-**

خانګل وویل: که چیری مړ شی څه کوو؟ دخانګل پوښتنی ته هیچا ځواب ورنکړبیا ده پخپله وویل: که چیری دشپی مړشو څو ټکړه هلکان دی مړی واخلی اودکور کلی په جومټ کی دی واچوی او باید دا راز پټ وسایل شی او دکلی خبرخدباندی ونه وزی.

ځکه که مړی خبس کړو او حکومت خبر شی یا دمړی خپل خپلوان راشی او دعوه وکړی، خدازده چه څه چاری به راوشی.

بل لمونځ ګذار وویل: هو که دا کټووالان مونږپیژنو لدی خورجینی نه به خامخادسروزرو صندوقچه اولدی دوولس نیمو روپیو نه به ډیره څه جوړ کاندی، قتل اوپورخویی لاپه ځای پریږده.

خدای دوست اکا دلته بیا سر راپورته کړ. غاړی یی تازه کړی او وی ویل: ماته دخدای قهر دحاکم تر قهره سخت بنکاریژی –که دا پردیس او هردم شهید بنیادم لدی ځایه لری کړو او تل چیری یی واچوو خدای په دانه په قهر شی –تر ټولو غوره لار داده چه ملک خبر کړو او دا سړی چه لا تر اوسه ژوندی دی، وروښیواومال یی دهغه تر نظر تیر کړو – خانګل د خدایدوست خبره پریکړه او په تمسخر یی وویل: »لیوه ته وایی چه راشه دپلار حق دی واخله «ملک څوک دی، دغلو مل او د حاکمانو غوا!

دا خبره له سپین ژیرو نه دځوانانو خولی ته ولویده اوسره یی تاوده شول. خدایدوست اکا زمن سره ولاړ شول اوپه جنګ جګړه یی لاس پوری کړل. دخدای په کور کی دفتنی اورو لګیده او هلته به چه مقدس آیات لوستل کیدل ناوړه او شرمناک الفاظ د لمونځ ګذارانوله خولی راووتل په پاکو ښځو باندی تومتونه وویل شول اوپه معصومو زلمیانو باندی ګناوی وتړل شوی.

* * *

زه له جوماته لامانبام کورته راغلی وم، یوه شیبه می دکورله بامونو واوره وتوژله او بیا راغلم له خویندو سره د ماخستن په دودی کیناستم ادی می دلاندی شوروا پخه کړی وه دیر بی مزی وه او دا ځکه چه دشوروا سره جواری دیر بی خونده اوبد مزه وی مونږ لاله دسترخان څخه نه وپورته شوی چه پلارمی دماخستن له لمانځه راغی. ټول یی مخی ته ودریدو، دی بر سر تیر شو او څنګه چه کیناست ماته یی وویل: هغه رنځور پردیس په جوماټ کی یوازی پاتی شو هلکان دماخستنی لپاره کورونو ته لاړل. ته ژر خپله دودی وخوره اوورشه چه هغه غریب کوتی چیری بی کلمی او تبی مړ نشی – دودی می خلاصه کړهاو سمدستی له کوره راووتم، واوره تر زنګانه اوښتی وه، وریځی په آسمان کی خوری شوی وی او ځای ځای یو نیم ستوری لکه یتیم اوښکی د آسمان دمخ په شنو چاودوکی ځلیده. ګړندی باد راروان وه- اود کوڅی د شاو خوا دونو په لښتوکی، یی دغم سازونه غږول.

دکلی سپی غلی وو او دلاری په اوژدو کی هیڅ حرکت اوژوند نه محسوسیده. جوماټ ته ښایسته نژدی شوی وم چه سخته ویره را پیدا شوه، ګامونه می اوچټ کړل اومنډه می پسی واخیسته، ناڅاپی می پام شو چه د منډ په مینځ کی مخامخ لیوه راته ولاړ دی. زبون می ووهل شو اولړزه می په صورت راغله غوښتنه می چیغه وکړم خودجوماټ خادم پیرک راباندی ناری کړی څوک یی ولی ودریدی؟

ماویل زه یم خدای دی خوار که نژدی دی زړه راکی چودلی وه. ده وخندل رانژدی شو اوپه غیر عادی توګه یی خپل خیژهه اوپر پرلاسونه د پوښتنی لپاره راوغځول او ستړی مشی یی راسره وکړه دسترګو سپین یی دتورمخ په کاسه کی وپریښیدل اوبیایی په سهم جن اواز راته وویل:

- راغلم ګمان می کاوه چه هغه رنځور به په جوماټ کی یوازی وی! ماوویل هوخیر یوسی نه خو یودیر زړه سوانده اوښه سړی یی، مګر په زړه کی پوهیدم چه پیرک دمساپر لپاره ندی راغلی بلکه دخورجین اوکوڅو لپاره راغلی دی. او دا ځکه

**از (ص ۲)**

# وضع اقتصادی زحمتکشان...

۶۴۴، ۰۰۰ —افغانی مالیات غیر مستقیم، در برابر ۵۴۸، ۰۳۴، ۰۰۰ —افغانی مالیات مستقیم در سال ۱۳۴۶) اما مصارفیکه در امور خدمات اجتماعی واقعاً صورت میګیرد و زحمتکشان ازآن مستفید میګردند نا چیز و شرم آور است.

**یک دوکتور و ۳۸۰۰۰ نفر:**

درمورد وضع صحی ومعارف در کشور باید ګفت که افغانستان کانون امراض ګوناګون وکشور اکثریت قریب به اتفاق بیسوادان می‌باشد. درینجا صرف دو احصائیه را در مورد معارف ووضع صحی مردم ارائه مینماییم:

در سال ۱۳۴۶ تعداد کسانیکه آمادهٔ شمول به مکتب بودند (ګروپ سن ۷- ۱۲)، ۲/۳۰۹ ملیون نفر بود در حالی که مجموع تعداد متعلمان مکاتب ابتدائی ۴۲۸ هزار نفر (درین میان فیصدی فرزندان زحمتکشان البته خیلی کم و تقریباً بحکم هیچ است) می‌باشد؛ یعنی صرف ۱۸ فیصد شامل مکتب اند و بقیه؟

در سال ۱۳۴۵ برای هرفرد ۲۵۲ هزار نفر یکشفاخانه و برای هر دروازه های کلینیک مرکزی در ۳۸ هزار نفر یک داکتر وجود داشته است. بناءً به اظهار دوکتوران مواد غذائی ناکافی و نامرغوب، ګرسنګی، کار طاقت فرسا، بیکاری من من، و شرایط بد مسکن باعث ګسترش انواع مختلف بیماری ها بین اهالی میګردد. باید ګفت که تاسیسات موجود صحی در افغانستان بطور کلی مورد استفاده ثروتمندان شهر نشین قرار میګیرد، مثلا شفاخانه وزیر اکبرخان در کابل و مثالهای دیګر، اما مشاهدهٔ وضع بیماران زن و مرد طبقات محروم کشور که مثلاً تعدادی از ایشان تمام روز در پشت کابل به انتظار نوبت صف می بندند و هیچ درد شان مداوا نمیګردد. خیلی رقتبار است.

**راه نجات:**

مسلم است که شرایط بد حیات و کار و مشکلات ګوناګون دیګر زحمتکشان نتیجهٔ غارت آنان ازطرف طبقات حاکمهٔ کشور می‌باشد و این وضع موجب نا رضائیتی روز افزون آنان میګردد. اګر زمانی این نا رضائیتی ها در وجود عصیان ها و طغیانهای خود بخودی دهقانان کشور شعوری و نیمه شعوری در مبارزات کارګران کشور، در رأس سأیرزحمتکشان انعکاس می‌یابد که ده ها اعتصاب، تظاهر، متینګ و مارش قهرمانانهٔ کار ګران آګاه کشور مؤید این ګفته ماست. روشن است که راه خروج ازین وضع و نجات واقعی زحمتکشان افغانستان اعم از شهری و دهاتی در اثر مبارزهٔ پیګیر و دلیرانهٔ آنان و در پیشاپیش، طبقهٔ جوان کارګر کشور، میسر می‌باشد.

مأخذ ارقام و احصائیه ها درین مقاله:

-»سومین پلان پنجسالهٔ انکشاف اقتصادی و اجتماعی افغانستان«

-«پیشرفت پلان و تحلیل اوضاع اقتصادی –سال های ۱۳۴۲ تا ۱۳۴۶.«

-«نشرات و راپور های رسمی احصائیوی .«

**(پایان)**

چه ده څو څواره له جوماټ نه مساپر و پټی او ځینی داسی نور معمولی کالی غلا کړیدی. نوری خبری مو سره ونکړی او دواړه دجومات دروازی ته رانژدی شوو. ورمی خلاص کړ اوننوتم. د جوماټ فضا دتیلی ډیوی لوګی ډکه کړی وه اوبدبوی پکی خور شوی وه. مساپر دشولو دوښودپاسه پروت و.اوهمآغسی خریده. دسترګو توریی تشتیدلی وو. دډیوی زیړه رنایی په مخ باندی رپیدله اودخولو کوچنی دالی یی په بار خوګانو باندی ځلیدلی.

دمساپر د ژوند تاریخ دخیال په وریځو کینولم او ورو ورو یی دخوب څپوته وسپارلم –تللی وم اوداسی تللی وم چه بیا دکلی دځره ځوانانو په راتګاوپریوتو هم نه وم خبرشوی.

یو پارشپه په پاتی وه چه له خوبه راویښ شوم. ډیوه ډیر ضعیفه لګیده څړه ګان د توخانی شاوخوا په دوانه خوب ویده وو. دسترګو توری یی تښتیدلی. او دسینی خرکی یی غلی شوی و.دباد آواز نه اوریدل کیده اوطبعیت ددرانده سکوت بړستن په سر رابښګو دی وه په جوماټ کی هرڅه پخپل ځای و یوازی دمړه مساپر کوڅو چاودی و.

هغه شپه تیره شوه او په شپی پسی میاشتی او کلونه تیر شول. ډیر خلک پدی پدی لار راغلل او لاړل مګر هیچا دهغه مساپر پوښتنه بیاونکړه او هیڅوک پوه نشول چه دی څوک و اوچیری ته.

(سپنتا)

# پرچم

د افغانستان د خلک دموکراتیک ګوند ارګان خپروونکی

۳۱ دلو ۱۳۴۷


# رویدادهای مهم جهان

**در هفته گذشته**

**قاهره:**

جمال عبدالناصر رئیس جمهور عربی متحد ضمن مصاحبهٔ مطبوعات با نماینده نیوزویک گفت: صلح برای شرق میانه یک چیز ضروریست؛ و این برای تمام کشورها مفید می‌باشد.

جمال ناصر گفت: امپریالیزم امریکا از اسرائیل به‌صورت همه جانبه پشتیبانی می‌کند و اسرائیل به اتکای امریکا به هیچ فیصله‌یی تن در نمی‌دهد. اسرائیل فیصله نامه نوامبر ۱۹۶۷ شورای امنیت را قبول ندارد. جمال ناصر سیاست دو رویهٔ امریکا را مورد انتقاد شدید قرار داده گفت: امریکا در برخی موارد ظاهراً از سیاست اسرائیل انتقاد می‌کند. مگر در باطن اسرائیل به سیاستی عمل می‌نماید که امریکا به او هدایت می‌دهد. جمال ناصر از سیاست شوروی در شرق میانه تذکر داده و آن را پر بها خواند. او سیاست شوروی را یک سیاست صلحجویانه تلقی کرده گفت: شوروی دایماً از اعراب پشتیبانی می‌نماید.

**مسکو:**

- روزنامه ایزویستیا چاپ شوروی ضمن تبصره به تحریکات غرض آلود دول عربی می‌نویسد: «سرحدات کشورهای سوسیالیستی دست ناخورده است. هیچ قدرتی وجود ندارد که این سرحدات را به نفع خود تغیر بدهد.»

-رئیس جمهوری یمن جنوبی حین بازدید از شهر ولگاگراد شوروی گفت: «ما از مبارزات و شجاعت مردمان شما در راه تار و مار کردن فاشیستی ستایش می‌نماییم و این شجاعت نقش تاریخ است.»

**پاریس:**

کنفرانس چهارجانبهٔ صلح پاریس هنوز به کدام نتیجه‌یی نرسیده، هیأت های نماینده‌گی چهارگانه در یک کنفرانس مطبوعاتی راجع به موقف شان در کنفرانس پاریس توضیحات دادند. خوان توی رئیس نمایندگی ویتنام شمالی در نخستین جلسه کنفرانس اظهار داشت: »مقصد کنفرانس چهارگانه پاریس یافتن راه حل سیاسی موضوع ویتنام بر اساس احترام به حقوق عمده ملی ملت ویتنام می‌باشد. «این حقوق عبارتند از استقلال، حاکمیت، وحدت و تمامیت ارضی که موافقت‌نامه‌های ۱۹۵۴ ژنیو آن را شناخته است. باید حل این پرابلم بر اساس مواد چهارگانه حکومت ویتنام شمالی و مواد پنج‌گانه جبههٔ آزادی ملی ویتنام جنوبی باشد. نماینده جبهه آزادی ملی اکیداً اظهار داشت که: »اگر ولایات متحده امریکا خواسته باشد که از شکست‌های وخیم‌تر جلوگیری کند و صلح شرافتمندانه‌یی روی کار آید باید به تعرض خاتمه دهد. عساکر امریکایی و اقمار آن از ویتنام جنوبی خارج شوند، و برای مردم ویتنام جنوبی چانس داده شود که مسایل خود را بدون مداخله خارجی‌ها حل کنند. «نماینده امریکا بدون تماس گرفتن به پرابلم اصلی بیانیه خود را به موضوع منطقه غیرنظامی تخصیص داد.

**پراگ:**

سفیر چکوسلواکیا در امریکا نسبت به مانور عساکر امریکایی و آلمانی در نزدی سرحدات چکوسلواکیا ابراز نگرانی نمود.

-(۳۴۰۰۰) نفر نماینده کارگران چکوسلواکیا پشتیبانی کامل خود را از تیزس‌های حزب کمونیست چکوسلواکیا اعلام نموده‌اند. آن‌ها عقیده دارند که در مقابل ارتجاع چکوسلواکیا اقدام جدی به عمل آید. نمایندگان کارگران حزب کمونیست را نجات دهندهٔ کارگران از ستم استثمار گران وانمود کرده میگویند: باید حزب کار گری چکوسلواکیا بسیار تقویه و قوی شود.

**لزبن:**

در پایتخت پرتگال اعلان شده: بالاتر از (۴۵) ملیون دالر به مصرف نظامی جهت مقابله با مبارزان مستعمرات افریقایی پرتگال خواهد رسید. این مستعمرات عبارتند از گینی، انگولا و موزنبیق. اینجا سؤال عرض اندام می‌کند که پرتگال چطور می‌تواند خزینه این مصارف را تهیه کند؟ جواب ساده است: این همه مصارف را امپریالیزم امریکا و آلمان غربی می‌پردازند.

## نبردهای عادلانه

**قاهره:**

-نطاق مبارزان فلسطین اعلان کرد: در شب ۲۸ جنوری مبارزان ده ماشین جنگی اسرائیل ۱۰ ویران نمودند و چند تن را کشتند.

-در صحرای سینا بین سربازان اسرائیلی و دهقانان تصادمات شدید رخ داد که به اثر آن (۳) اسرائیلی و (۴) دهقان عرب به قتل رسیدند. یک نطاق جبهه آزادی‌بخش ملی الفتح اطلاع داد که در شهر آروشلیم مبارزان غرب یک موتر را با بم منفجر نمودند و (۲) نفر درین حادثه کشته شدند.

**در ویتنام:**

سومین هفته است که (۳۰۰۰) عسکر امریکایی و (۱۰۰۰) عسکر حکومت دست نشانده سایگون در (بین هووا) به کشتار ادامه می‌دهند. ایشان در جستجوی پارتیزانی‌ها به دهکده‌ها حمله می‌کنند و هرکسی که مخالف خود ملاحظه می‌نمایند به ماشیندار می‌بندند. قرار احصائیه‌هایی که بدست آمده، در همین مدت آمریکاییان (۶۰) نفر را به قتل رسانیده‌اند.

-قوای راکتی پارتیزان‌ها عدمی از امریکاییان را به‌طور ناگهانی تحت آتشباری شدید قرار دادند؛ و پارتیزان‌ها در نزدیکی سایگون بالای چند مرکز پولیس حمله کردند و از طرفین یک عده به قتل رسید. در یک ماه گذشته تلفات امریکایی‌ها به (۱۹۵) نفر کشته و (۱۴۵۰) نفر زخمی بالغ گردید.

**گینی پرتگال:**

یک نطاق جبهه آزادی‌بخش ملی گینی پرتگالی اطلاع داد که پیروزی‌های بزرگ درین اواخر نصیب مبارزان شده. سال گذشته یک سال پیروزی بود. درین سال (۲۰۰) ماشین جنگی و (۶۳) کشتی و ده‌ها طیارهٔ پرتگالی توسط مبارزان نابود شد.

نطاق گفت: دو بر سه حصهٔ گینی پرتگال زیر ادارهٔ وطن‌پرستان قرار دارد...

**د کندهار دبین المللی هوائی میدان د پخوانی خبر تفصیل:**

# د کندهار د بین المللی هوایی ډګر

## د فنی مامورینو او کار کونکو اعتصاب په بریالیتوب پای ته ورسید.

د کندهار په بین المللی هوایی ډګر کی وطنپال او نجیب او فنی مأمورین، د ژوند په اقل امکاناتو او سختو شرائطو کی خدمت کوی. دوی د خپلو پلرنیوسیمو او کورنیو څخه لری پراته دی او مجبوریت لری چه خپل محدود معاش هم د خپل ژوند لپاره او هم د خپلو کورنیو لپاره ولګوی او دا وضعه ډیر ځیره اقتصادی شرایط پر دوی تحمیلوی. د دوی د قانونی رخصتیو په مقابل کی ځندونه اچول کیږی او دهوایی میدان د اداره کولو او د آرامی دساتلو په پلمه، د تبعیض، تطمیع، تخویف، تهدید او حتی وهلو له سیاست نه کار اخیستل کیږی. د پورتنی وضعی په مقابل کی د میدان وطنپالو کار کونکو او فنی مامورینو لاس په قانونی اعتصاب پوری کړل.

د اعتصاب ستر او مهم مطالبات داوو: ټاټوبی او منطقوی معاش د مسألی حل. د کار لپاره د بنو شرائطو برابرول. د میدان د آمریت د ضد قانونی او ضد انسانی کرامت اداری شیوه ختمول. د میدان د اداری په رأس کی رسمو او پاک نفسو اشخاصو مقررول. دیری سالمی اداری تنظیم. د اختلاس او لاس وهلو مخنیوی. پخپل ټاکلی او قانونی وخت د حق الزمو او نورو حقوقو اداکول. د مأکولاتو تهیه کول. او نور. خبر وائی چه د کندهار د بین المللی هوائی ډګر کارکونکو د خپل کلک ټرون، اتحاد او پافشاری له کبله وکولی شول چه د هوائی ملکی ریاست په مسؤولو مقامونو باندی خپلی ځینی صنفی او اقتصادی غوښتنی ومنی.

د کندهار د بین المللی هوائی میدان فنی کارکونکی د دی بری نه وروسته، دوه باره خپلو کارو ته راستانه شول. دوی فیصله وکړه چه د خپلو نورو هغو قانونی غوښتنو په باره کی به – چه د دوی له کار او ژوند سره ارتباط لری په مستقبل کی قانونی مجاهده وکړی.

# موانع ضد قانونی در برابر نشر

## ادبیات زبان‌های ازبکی و ترکمنی افغانستان

پرچم ناشر اندیشه‌های دموکراتیک خلق افغانستان، به خاطر خدمت در راه احیا و انکشاف زبان‌های افغانستان و دفاع از غنای فرهنگی کشور آثاری را به زبان‌های «ترکمنی» و «ازبکی» انتشار داد و کوشید طبق اصول خود با این وظیفه ادامه دهد. ولی بعداً مداخله غیرقانونی وزارت اطلاعات و کلتور، مطابع دولتی از ما تقاضا کرد تا نشرات به زبان‌های غیر از (پشتو و دری) را در پرچم متوقف سازید. برای اینکه خوانندگان ارجمند را که درین مورد بین وزارت اطلاعات و کلتور، مطابع دولتی و جریدهٔ پرچم مبادله شده است ذیلاً نشر می‌کنیم.

یادداشت اول پرچم به ریاست مطابع دولتی:

به ریاست محترم مطابع دولتی: جریده پرچم شعری را به زبان »ازبکی« غرض نشر در شمارهٔ ۴۱ است به شعبه مربوطه تقدیم کرد، ولی شعبه مذکور از ترتیب و چاپ آن به دلیل اینکه مقام ریاست مطابع آن را رسماً از قبول و چاپ نوشته‌ها به زبان‌های «ازبکی» و «ترکمنی» در جریدهٔ پرچم منع کرده است، ابا ورزید. چون این کار، تاکنون چندین بار از طرف شعبه مذکور در برابر نشر آثار، به زبان‌های متذکره در جریدهٔ پرچم صورت گرفته، امید است که علت قانونی آن را توضیح بفرمایید، زیرا این اقدام خلاف روحیهٔ قانون اساسی و ضد آزادی‌های دموکراتیک و مصالح کشور است. (محل امضاء مدیر مسؤول پرچم)

شاغلی ریس مطابع دولتی در ذیل یادداشت فوق نوشت: «ملاحظه شد شعبه مربوطه معلومات دهد که چرا و بچه علت از نشر مانده است، اگر کدام امری رسیده باشد باید آن را اول‌تر از نزد من با من می‌گردید» (محل امضاء رییس مطابع دولتی)

شعبه مربوطه تحت هدایت رییس مطابع دولتی نوشت: «به مدیریت محترم جریدهٔ پرچم! نظر به مکتوب نمبر ۲۶۳ بر ۲۱۳ مورخه ۲۶/۵/۴۷ شعبه سکرتریت مقام ریاست و مکتوب نمبر ۹۲۸ مورخهٔ ۲۳/۵/۴۷ مدیریت نشریات مرکزی مدیریت عمومی نشریات وزارت جلیلهٔ اطلاعات و کلتور واصل و متذکر شده‌اند جراید رسمی و شخصی مرکز و ولایات نشریات خود را مطابق قانون اساسی به زبان‌های رسمی و ملی (پشتو و دری) ادامه دهند، نظر به مکاتیب فوق مطبعه دولتی مکلف است که همچو اوامر را تعمیل دارد.» (محل امضاء شاغلی نور محمد)

بعداً به تاریخ ۹/۱۰/۴۷ شعبه طباعتی ریاست مطابع دولتی مکتوب نمبر ۲۵۱۰ بر ۲۳۴۳ مورخهٔ فوق خود را عنوانی پرچم صادر کرد: در مکتوب بعد از القاب گفته شده بود: «مدیریت نشرات مرکزی وزارت جلیلهٔ اطلاعات و کلتور به مکتوب نمبر ۹۲۸ مورخهٔ ۲۳/۵/۴۷ خویش ذیلاً نوشته‌اند: «به تعقیب و تائید مکاتیب و مفاهمات قبلی نگاشته می‌شود که جراید رسمی و شخصی مرکز و ولایات، نشرات خود را مطابق قانون اساسی به زبان‌های رسمی و ملی (پشتو دری) ادامه دهند درین باره توجه شما را جلب می‌نماییم تا موضوع را در نظر داشته طبقاً تعمیل دارند ...» (محل امضاء انجنیر عبدالقادر غفوری) پرچم روی حساب همین مکتوب یادداشت رسمی ۳۳—۱۵/۱۱/۴۷ خود را عنوانی مدیریت عمومی نشرات وزارت اطلاعات و کلتور بصورت خاص و راساً صادر نمود در یادداشت چنین نوشته شده بود: «به مدیریت عمومی نشرات وزارت اطلاعات و کلتور ...!

قرار مکتوب نمبر -آن مدیریت عمومی که به ریاست مطابع دولتی نوشته‌اند، نشر اشعار و آثار (ازبکی) و (ترکمنی) در جراید، به حوالهٔ قانون اساسی که دوزبان (پشتو و دری) را زبان‌های ملی و رسمی شناخته، ممنوع قرار داده شده است. پرچم تلقی مدیریت عمومی نشرات را، در مورد تفسیر قانون اساسی درست نه پنداشته و معتقد است که تثبیت دو زبان (پشتو و دری) به حیث زبان‌های ملی و رسمی هرگز باعث آن نمی‌گردد که نشرات به سایر زبان‌های محلی افغانستان و حتی به زبان‌های خارجی در داخل افغانستان را نفی کند. اگر ملی بودن و رسمی بودن (پشتو و دری) در قانون اساسی نشرات به زبان‌های محلی افغانستان را نفی نموده و قید نشرات در دو زبان (پشتو و دری) را افاده کند ما می‌پرسیم: پس روزنامهٔ کابل تایمز چرا علی الرغم این حکم قانون اساسی به زبان غیر ملی و غیر رسمی نشر می‌شود؟

چرا رادیو افغانستان به زبان‌های بلوچی، اردو و زبان‌های خارجی نشرات می‌کنند؟ و صدها چرای دیگر از متن قانون اساسی هر گفتن بر نمی‌آید که با ملی و رسمی شناختن (پشتو و دری) نشرات در زبان‌های محلی افغانستان را تحریم کرده باشد. این طرز تلقی، در مورد سایر زبان‌های محلی افغانستان، خلاف منافع مردم افغانستان و ضد اتحاد و همبستگی مردم افغانستان است. فلهذا ما جداً می‌خواهیم که مدیریت عمومی نشرات وزارت اطلاعات و کلتور هرچه زودتر از منع کردن نشرات به زبان‌های محلی افغانستان دست بردار شده و این قید غیرقانونی را از سر راه روز نامه‌ها و جراید بردارد و در غیر آن ما مجبوریت و مأموریت داریم که موضوع را، بعد از نشر در جریده پرچم به محاکم عدلی رجعت دهیم ...»

(محل امضاء مدیر مسؤول پرچم)

از (ص اول)

## نظری به ادعای وزیر...

کابینهٔ موجوده، شاغلی عبدالصمد حامد وزیر پلان بگوئیمکه در سال ۱۳۴۶ به اندازه ۴/۰ فیصد تنزیل در عاید فی نفر رونما گردید.

همانطوریکه »طرح پالیسیهای دقیق علمی «از طرف حکومت ادعا میکردد، در بیانیهٔ مفصل بناغلی وزیر زراعت در مورد افزایش حاصلات زراعتی ومؤثریت فارم های تحقیقاتی و نمایشی، حمایهٔ حیوانات، غرس ده ها ملیون نهال ... و غیره ادعاهای زیادی صورت گرفته است، در حالی که علی الرغم آن حقایق سرسخت و احصائیه‌های تخمینی حکومتی (با وصف اینکه همیشه بیشتر از میزان واقعی قلمداد میکردد) نشاندهنده آنست که تولیدات عمدهٔ زراعتی از لحاظ کمیت و کیفیت تقلیل مییابد، بارم های تحقیقاتی و نمایشی با مصارف گزاف و کمرشکن هریک بجز »نمایش «هیچ مثمریتی از خود نشان نداده اند و نتایج آن در امر اصلاح تخم، بالا بردن حاصلاتی فی واحد زمین و رهنمائی دهقانان علی الرغم ادعا ی که صورت میگیرد، معلوم نیست. حیوانات نه تنها حمایه و تکثیر نگردیده، بلکه تقلیل هم یافته است.

همه از شکایت یک تعداد از مالداران مناطق غربی کشور اطلاع دارند که چندی قبل هزاران رأس گوسفند به نام حمایه و وقایه از مرض با تطبیق ادویه تقلبی و یا غلط تلف گردید. اگر ادعای غرس ده ها ملیون نهال که احصائیه داده میشود و مبالغ هنگفتی به این عنوان همه ساله به مصرف میرسد، درست میبود. تا کنون افغانستان کاملا بباغستانی باید مبدل گردید. در حالی که همه میدانند که اولاً قسمت اعظم خاک افغانستان خشک و کاملاً عریان است و ثانیاً از تعداد اشجار موجوده روز تاروز کاسته میشود و در اثر عدم مراقبت، نهال های غرس شده خشک میکردد، جنگلات طبیعی به طور اسف باری روبه نابودی میرود بدون اینکه

از (ص ۲)

## در باره حزب و ...

جهت در احزاب طراز نوین، اصل سنترالیزم دموکراتیک عمده‌ترین بخش اساسنامه آن‌ها را تشکیل می‌دهد.

اساسنامه ساختمان و اشکال سازمان‌های، موازین حیات درونی، شیوه‌های فعالیت عملی سازمان‌های حزبی و وظایف و حقوق اعضاء حزب را تعین می‌نماید. وظایف یک عضو حزب سنگ تهداب تمام فعالیت‌های حزبی را تشکیل می‌دهد. از آنجایی که حزب طبقهٔ کارگر انجام وظایف بزرگ تجدید سازمان بنیادی جامعه را در پیش دارد. نمی‌تواند موافقهٔ محض اعضاء خود را با برنامه حزب کافی بداند. یک عنصر ترقی‌خواه عضو چنین حزبی، مکلف است که فعالانه در تطبیق مرامنامه حزب اشتراک می‌ورزد و بل ضرور در یکی از سازمان‌های آن در تحت رهبری و کنترول آن کار می‌کند.

در مورد قبولی اعضا و وظایفی که از طرف حزب به اعضای آن سپرده می‌شود، مشخصات خاص کشور و سنن جنبش کارگری آن در نظر می‌باشد. در حزب پیش‌آهنگ طبقهٔ کارگر اعضاء جدید به سهولت اما در عین زمان بااحتیاط پذیرفته می‌شود تا صفوف حزبی با اجنت پروکاتورها و یا عناصر بی مسؤولیت آلوده می‌کردد،

**(انجام در شماره آینده)**

## تصحیح

**در ستون چهارم صفحه اول شماره گذشته، زیر عنوان «جنگ یا صلح...» جمله: «مصارف نظامی ایالات متحده امریکا در ۱۹۶۹ به ۱۵۰۰ ملیون دالر بالغ خواهد شد» چنین تصحیح شود: «در حالی که تنها در مصارف نظامی امریکا در ویتنام در سال ۱۹۶۹ مبلغ ۱۵۰۰ ملیون دالر افزایش به عمل خواهد آمد.»**


## پرچم

**دامتیاز خاوند او مسؤول مدیر: سلیمان لایق** **(مطبعه دولتی)**

تایپ متن زلیخا پوپل و ویرایش جدید: عمر فیض


**انتخاب میرمن روح افزا بارق**

## مادران صلح می‌خواهند

**ای کودک دلفریب زیبا**
**ای میوه زندگانی من**
**آینهٔ روشن است رویت**
**از کودکی و جوانی من**

*******

**من عمر عزیز رفته ام را**
**در روی تو میکنم تماشا**
**بینم زدریچه های چشمت**
**آیندهٔ پرسعادتی را**

*******

**چشمت دو ستارهٔ درست است**
**چون اختر بخت تو درخشان**
**بوی نفس معطر تو**
**آرام دلت و راحت جان**

*******

**آنگه که دودست کوچک تو**
**چون حلقه فتد برگردن من**
**گوئی بودم جهان در آغوش**
**لرزد زمحبتت تن من**

*******

**مادر چه فدائی عجیبی است**
**از خود گذرد برای فرزند**
**مادر دل و جان و زندگی را**
**با مهر کند فدای فرزند**

*******

**ای کودک دلنشین زیبا**
**وی نوگل زندگانی من**
**گر سربدهم نمی سپارم**
**یک لحظه ترا بدست دشمن**

*******

**گر پشه بصورتت نشیند**
**ازجای پرم، شوم دگرگون**
**آخر چی تحملی که بینم**
**افتی تو میان آتش و خون؟**

*******

**گر چشم مرا کنند از جای**
**گر قلب مرا کنند پاره**
**حاضر نشوم که شعله جنگ**
**آتش زندت به گاهواره**

*******

**چون من همه مادران گیتی**
**دارند زجنگ نفرت و ننگ**
**ای لعنت مادران دنیا**
**برهرکه فروزد آتش جنگ!**

**(ژاله)**

زلیخا پوپل - اجازه به آرشیو پرچم افغانستان آزاد داده شده است